

[Janne Ševtšenko kirglikud juhused](#)

Jannele meeldis juba lapsena laulda, kuid muusikaharidust kui sellist tal ei olnud. Ta kasvas üles nii, et ta ei teadnud, kus asub do-noot! | Olga Makina

Juhuse võimas käsi võib meid viia kõige ootamatutesse olukordadesse, kus sõlmitakse kokku elu tähtsaid saatuseniite. Kes teab, võib-olla oleks Janne Ševtšenkost (48) saanud kokk või hoopis kunstnik, kuid juhuse tahtel leidis ta ennast otsides oma kutsumuse ja kire – laulmise. Tänu sellele on meil kõigil võimalik nautida tema kaunist häält meie armsas ooperimajas.

Kokkusattumused, mis ooperilaulja Janne Ševtšenko elus on olnud pöördelise tähtsusega, mängivad üleüldse elus hästi suurt rolli. "Kui paljud meist oleks noorpõlves arvanud, et nad teevad just seda tööd, mida praegu?" küsib ta ning mul tuleb tunnistada, et vähesed (õnnelikud) teavad, mida nad elult soovivad, ja harva kulgeb tee eesmärgini sirgjoones. Nii mõnigi kord viivad meid teatud otsusteni pisikesed juhuste jasad, justkui suunaks saatuse käsi meid õigel ajal õigesse kohta.

"Ometi on kõigel, mis meiega juhtub, mingi kaudne põhjus," nendib ooperilaulja. "Olen seda ka ise analüüsinud, miks see niimoodi on. Olen Tartust pärit ja tulen suhteliselt loomingulisest perest: kõik minu kolm vanemat õde mängisid kitarri ja laulsid, isa mängis klaverit ja tantsis emaga tantsuansambli. Mulle meeldis juba lapsena laulda, kuid muusikaharidust kui sellist mul ei olnud. Kasvasin üles nii, et ma ei teadnud, kus asub do-noot!" naerab Janne.

Suurim mõjutaja võis Janne elus olla Vanemuise teater, mis on Tartu üheks südameks. "Kui meil oli igav, siis me lõppude lõpuks kasvõi kuskilt tagaukse kaudu maandusime ikka teatris, isegi kui etendust juba mitu korda näinud olime," meenutab ta.

Teater peibutas juba noorena

Nii ei olnudki üllatav, et tegelikult soovis Janne minna lavakunstikateedrisse.

"Kunstisuundumus oli mul tol ajal kindel, aga see, kuhu täpselt minna ja mida teha, mitte nii väga. Eks noorena sai nii mõnigi luuletus oma südameverega sahtlipõhja seisma kirjutatud ning kogu oma teadliku lapsepõlve mäletan end joonistamas. Kõige loogilisem samm edasi tundus siiski teater, kus kõik kunstid saavad kokku ning kus saab end avada ja öelda, mis südamel on."

Esiialgu läks Janne hästi, ta sai üsna mitmest voorust läbi. "Sisse ma loomulikult ei saanud. Eks ma olin seal kui peata kana," naerab ta. "Aga üks asi oli kindel: olin rõõmus selle üle, et ei pidanud kokaks minema." Nimelt oli Janne selleks ajaks lõpetanud kokakooli, ja kuigi ta enda sõnul sai kõikide asjadega kenasti hakkama ja oli püüdlik, ütlesid kolleegid ikka, et talle kokaamet ei sobi. "Ma lihtsalt ei tundnud end selles keskkonnas hästi ja see töö ei meeldinud mulle. Sinna oli mind viinud järjekordne juhused, millel seekord oli õnn mitte tõeks saada." Elu pöördepunkt tuli samuti juhused tahtel. "Saime Pirogovis igal teisipäeval kindlal ajal sõpradega kokku. Ühel kevadisel õhtul istusime taas koos muru peal ja musitseerisime. Elleri muusikakool on sealsamas ja mingil hetkel liitus meiega ka seltskond noori muusikuid. Üks noormees ütles mulle: "Sul on ilus hääl, praegu on sisseastumiseksamite aeg, tule proovi lauluosakonda." Tunnistasin talle, et mul pole muusikalist algharidust. Tema aga vastu, et lauljatel ei olegi seda vaja, nad alustavad täiesti algusest, sest hääl on veel välja kujunemata. Kõik see tundus ülimalt põnev, isegi veidi sürreaalne minu jaoks, et – oo, ooper! See intrigeeris mind meeletult."

Janne mäletab siiani päeva, kui ta sisseastumiseksamile läks. "Läksin oma tanksaabastes sinna akadeemilisse õhkkonda, lemmikrott kaasas. Ainus laul, mida oskasin kohe esitada, oli "Korallid Emajões". Küllap sellest piisas, sest vastu nad mu võtsid."

Häälele tuleb lasta küpseda

Aasta pärast soovitas õpetaja Jelena Suik Jannel minna Tallinnasse laulu eriala ettevalmistuskursusele konservatooriumi (nüüdne Eesti muusika- ja teatriakadeemia), edasi konservatooriumisse õppima, ja sealt Estoniasse tööleminek oli juba asjade loomulik käik. Kui uurin, kas ooperilaulmise puhul on tavapärane, et õpingutega alustatakse hiljem, vastab Janne jaatavalt. "Sageli alustatakse õpingutega täiskasvanuikka jõudes, kui hääl on välja kujunenud," selgitab ta.

"Ooperi kuvand on tulnud mingite stereotüüpide kaudu. Arvatakse, et ooperilauljad peavad tegema kunstlikult kõva häält ja seda ebaloomulikult moonutama. Teadja aga teab, et tegemist on kunstiga: mismoodi panna inimhäälele koos resonaatoritega tööle nii, et see kanduks üle mitmekümnepealise orkestri ilma võimendust kasutamata. Artikli täismahus lugemiseks osta värsket ajakiri poest või telli ajakiri Kodutohter.

Artikli märksõnad: Janne Ševtšenkoterviselustiil